



**Republika Srpska
Vlada**

**KONSOLIDOVANI
IZVJEŠTAJ
O INVESTIRANJU JAVNIH SREDSTAVA**

Banja Luka, maj 2009. godine

SADRŽAJ

UVOD	1
<i>Zakonodavno – pravni okvir</i>	1
1. INVESTIRANA I PLASIRANA JAVNA SREDSTVA I OSTVARENI PRIHODI U 2008. GODINI	3
1.1. Investiranje javnih sredstava u periodu 01.01.-31.12.2008. godine	3
1.2. Ostvareni prihodi na investirana javna sredstva u periodu 01.01.-31.12.2008. godine	7
1.3. Plasirana sredstva i ostvareni prihodi u periodu 01.01.-31.12.2008. godine	10
2. UPOREDNI POKAZATELJI INVESTIRANJA JAVNIH SREDSTAVA TOKOM PROTEKLE TRI GODINE	11
2.1. Ukupno investirana i plasirana sredstva	11
2.2. Ostvareni prihodi	12
2.3. Investiranje po pojedinim investitorima	13
2.4. Investiranje prema izvorima sredstava	13
REZIME	15

UVOD

Zakonodavno - pravni okvir

Prema odredbama Člana 14. Zakona o investiranju javnih sredstava Ministarstvo finansija je dužno da, na osnovu godišnjeg izvještaja institucija koje investiraju javna sredstva, sastavi konsolidovani izvještaj o investiranju javnih sredstava.

Zakonodavno - pravni okvir za investiranje javnih sredstava i izvještavanje o izvršenom investiranju raspoloživih javnih sredstava čine:

- Zakon o investiranju javnih sredstava ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 97/04),
- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 96/03, 14/04,67/05, 34/06, 127/06);
- Zakon o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 67/05);
- Pravilnik o politici investiranja u 2008. godini ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 19/08)
- Pravilnik o izvještavanju o izvršenim investicijama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 51/05).

Pod javnim sredstvima Republike Srpske, u smislu Zakona o investiranju javnih sredstava, podrazumijevaju se:

1. sredstva deponovana na Jedinstvenom računu Trezora (JRT), računima posebnih namjena i drugim poslovnim računima u sastavu Jedinstvenog računa Trezora i ostalim računima organa i organizacija Republike Srpske;
2. sredstva deponovana na Jedinstvenom računu Trezora, računima posebnih namjena i ostalim poslovnim računima opština i gradova;
3. sredstva deponovana na poslovnim računima fondova koji se finansiraju iz namjenskih doprinosa.

Pod raspoloživim javnim sredstvima podrazumijevaju se novčana sredstva koja trenutno nisu potrebna za druge namjene niti su ograničena drugim namjenama.

Investiranje raspoloživih novčanih sredstava mora se vršiti uz uvažavanje tri osnovna principa - sigurnosti, likvidnosti i rentabilnosti.

- Princip sigurnosti investiranja podrazumijeva utvrđivanje ograničenja i kriterijuma investiranja raspoloživih sredstava kako bi se smanjio rizik investiranja.
- Pod likvidnošću u investiranju podrazumijeva se poštovanje opšteg pravila kojim se utvrđuje da investirana sredstva moraju imati rok dospjeća kraći od roka namjenskog trošenja raspoloživih novčanih sredstava.
- Rentabilnost u ovom kontekstu podrazumijeva odnos ostvarene kamate i investiranih sredstava.

Poštujući navedene principe investiranja, već je u Zakonu o investiranju javnih sredstava (član 5., "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 97/04) definisano da se raspoloživa javna sredstva mogu investirati isključivo u:

- oročene depozite kod banaka koje imaju certifikat o članstvu u programu osiguranja depozita BiH te kod Centralne banke u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH, depozite kod stranih banaka koje su rejting agencije Standard & Poors, Moody's Investor Service ili Fitch Rating Service rangirale najmanje rejtingom "A" ;
- hartije od vrijednosti sa fiksnim prinosom koje su službeno uvrštene u promet na nekoj od berzi ili drugim uređenim javnim tržištima Bosne i Hercegovine, ili neke države članice Evropske unije, te drugih država članica OECD-a,
- obveznice koje emituju vlade država članica Evropske unije, te vlade drugih država članica OECD-a koje su rejting agencije Standard & Poors, Moody's Investor Service ili Fitch Rating Service rangirale najmanje rejtingom "A",
- vladine obveznice koje emituju Bosna i Hercegovina, Republika Srpska i Federacija Bosne i Hercegovine u skladu sa odgovarajućim zakonima.

Cilj investiranja raspoloživih novčanih sredstava, uvažavajući sve gore navedeno, jeste ostvarivanje dobiti, odnosno kapitalizacija javnih sredstava uz preuzimanje minimalnog nivoa rizika.

1. Investirana i plasirana javna sredstva i ostvareni prihod u 2008. godini

1.1. Investiranje javnih sredstava u periodu od 01.01. - 31.12.2008. godine

Javna sredstva u 2008. godini investirana su u skladu sa članom 5. Zakona o investiranju javnih sredstava i članom 6. Pravilnika o politici investiranja u 2008. godini.

Ukupno investirana javna sredstva na dan 31.12.2008. godine iznosila su **1.080.748.197 KM**.

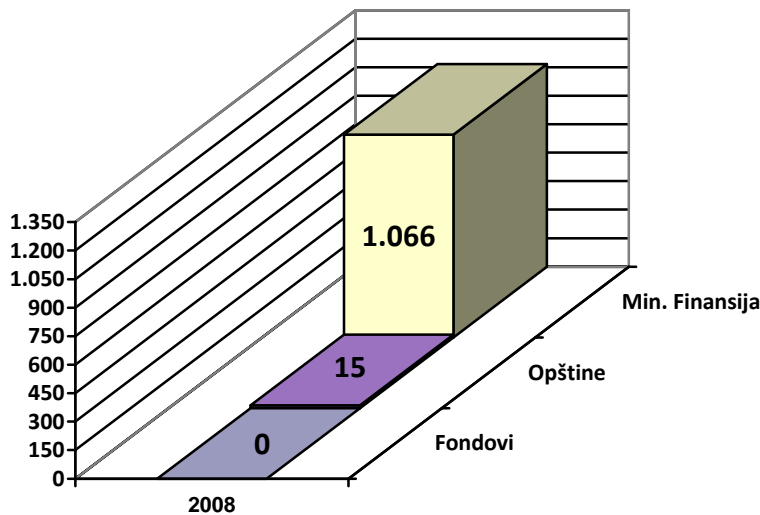
Od ukupno investiranih javnih sredstava na posmatrani dan Ministarstvo finansija Republike Srpske investiralo je **1.065.748.197 KM**, ili **98,61%**.

Opštine, gradovi i fondovi koji se finansiraju iz namjenskih doprinosa (vanbudžetski fondovi) na posmatrani dan, investirali su raspoloživa sredstva u ukupnom iznosu od **15.000.000 KM**, ili **1,39%** od ukupno investiranih javnih sredstava.

Od ukupno 61 opštine, 2 grada i četiri fonda u Republici Srpskoj u toku 2008. godine, javna sredstva je investiralo pet opština i jedan fond.

u mil KM

Učešće investitora u ukupnom investiranju na dan 31.12.2008. godine



Grafikon broj 1.

Posmatrano po mjesecima investiranje sredstava u 2008. godini je imalo sljedeću dinamiku:

Tabela 1 Mjesečni pregled investiranih sredstava i ostvarenih prihoda u 2008.godini

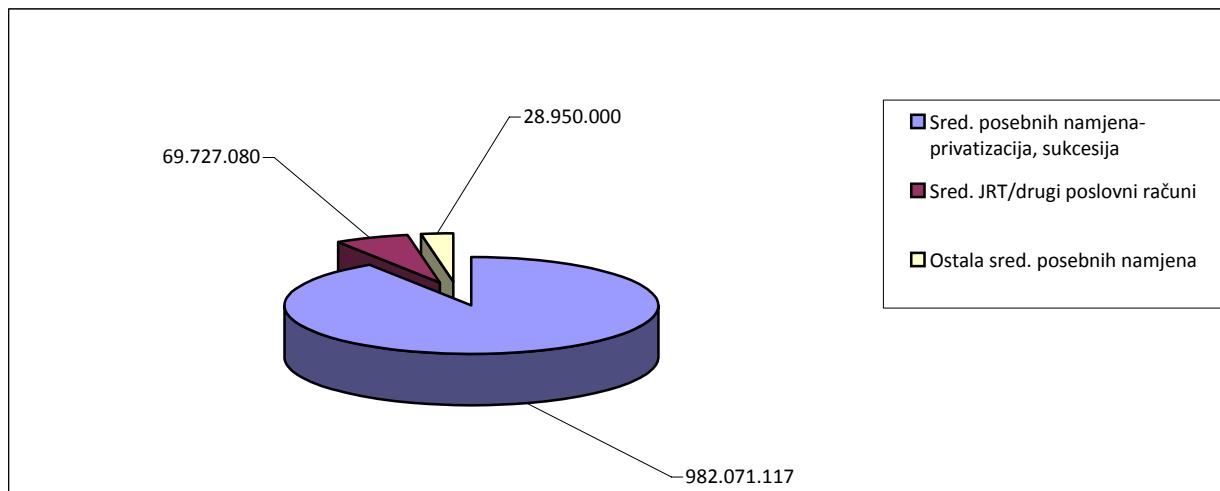
R/b	Mjesec	Institucija koja investira	Iznos investiranih sredstava				Ostvaren prihod
			JRT/drugi poslovni računi	Ostala sred. posebnih namjena	Sred. pos. namjena – privatizacija i sukcesija	Ukupno	
1	Januar	Ministarstvo finansija	79,720,026	0	1,280,099,807	1,359,819,833	3,703,458
		Gradovi/opštine	9,000,000		0	9,000,000	30,529
		Fondovi	0		30,000,000	30,000,000	0
2	Februar	Ministarstvo finansija	84,720,026	0	1,270,282,653	1,355,002,679	3,475,239
		Gradovi/opštine	13,500,000		0	13,500,000	41,609
		Fondovi	0		30,000,000	30,000,000	113,580
3	Mart	Ministarstvo finansija	84,720,026	0	1,263,152,459	1,347,872,486	3,673,764
		Gradovi/opštine	13,500,000		0	13,500,000	42,946
		Fondovi	0		30,000,000	30,000,000	113,580
4	April	Ministarstvo finansija	92,020,026	8,400,000	1,247,758,623	1,348,178,650	3,620,950
		Gradovi/opštine	13,500,000		0	13,500,000	43,240
		Fondovi	0		30,000,000	30,000,000	113,580
5	Maj	Ministarstvo finansija	96,120,026	10,100,000	1,226,286,090	1,332,506,116	3,736,357
		Gradovi/opštine	9,000,000		0	9,000,000	31,486
		Fondovi	0		30,000,000	30,000,000	113,580
6	Jun	Ministarstvo finansija	103,320,026	13,500,000	1,167,579,349	1,284,399,375	3,373,188
		Gradovi/opštine	9,500,000		0	9,500,000	32,901
		Fondovi	0		30,000,000	30,000,000	113,580
7	Jul	Ministarstvo finansija	103,820,026	13,500,000	1,182,058,537	1,299,378,563	3,560,777
		Gradovi/opštine	11,500,000	9,000,000	0	20,500,000	69,636
		Fondovi	0		30,000,000	30,000,000	113,580
8	Avgust	Ministarstvo finansija	90,270,026	16,900,000	1,153,292,890	1,260,462,916	3,506,449
		Gradovi/opštine	11,500,000	11,000,000	0	22,500,000	72,796
		Fondovi	0		30,000,000	30,000,000	100,711
9	Septembar	Ministarstvo finansija	87,126,375	19,150,000	1,075,700,588	1,181,976,963	3,224,228
		Gradovi/opštine	11,000,000	11,000,000	0	22,000,000	76,646
		Fondovi	0		30,000,000	30,000,000	100,711
10	Oktobar	Ministarstvo finansija	87,126,375	21,250,000	1,078,307,137	1,186,683,512	3,393,798
		Gradovi/opštine	10,000,000	7,000,000	0	17,000,000	58,579
		Fondovi			15,000,000	15,000,000	56,791
11	Novembar	Ministarstvo finansija	87,126,375	31,607,045	1,039,662,373	1,158,395,793	3,131,406
		Gradovi/opštine	10,000,000	6,000,000	0	16,000,000	54,210
		Fondovi	0	0	0	0	0
12	Decembar	Ministarstvo finansija	58,727,080	24,950,000	982,071,117	1,065,748,197	3,129,289
		Gradovi/opštine	11,000,000	4,000,000	0	15,000,000	48,411
		Fondovi	0	0	0	0	0
Ukupno decembar			69,727,080	28,950,000	982,071,117	1,080,748,197	43.071.583

Iz gornje tabele je vidljivo da se veći dio investiranih sredstava odnosi na sredstva posebnih namjena, tako da strukturu ukupno investiranih sredstava na dan 31.12.2008. godine čini:

- sredstva sa računa posebnih namjena (sukcesija, privatizacija)	982.071.117
- ostali računi posebnih namjena	28.950.000
- sredstva sa JRT i drugih posl. računa	69.727.080

Veliko učešće sredstava sa računa posebnih namjena u ukupnom investiranju u 2008. godini posljedica je investiranja sredstava od prodaje državnog kapitala.

Procentualno učešće investiranih sredstava prema izvoru na dan 31.12.2008.godine



Grafikon broj 2.

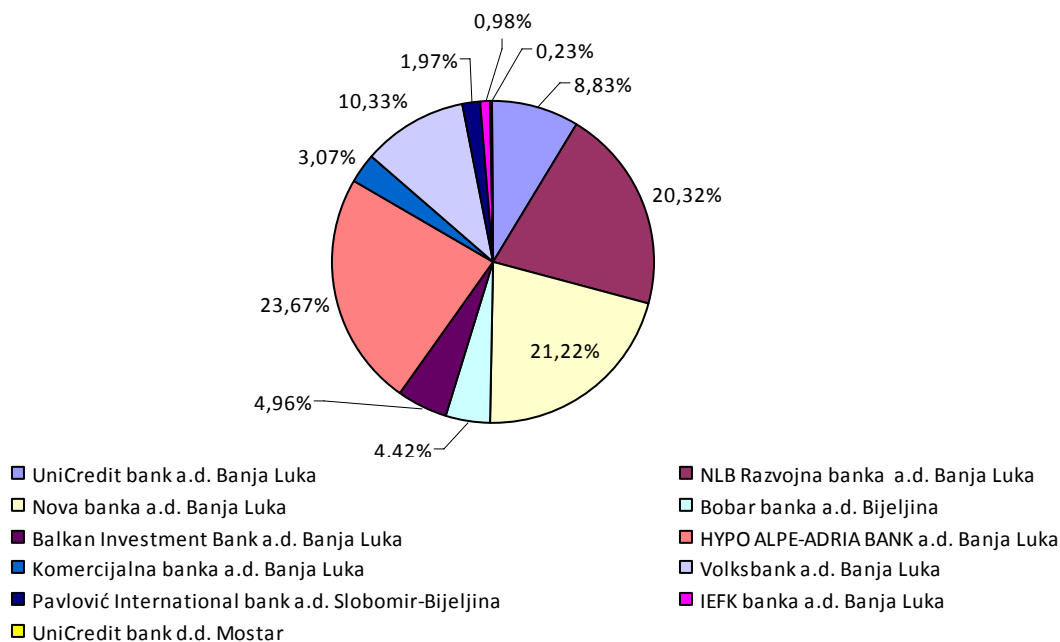
Ministarstvo finansija, gradovi/opštine i fondovi su javna sredstva investirali kod banaka sa sjedištem u Republici Srpskoj, dok je opština Laktaši dio svojih sredstava investirala kod UniCredit bank d.d. Mostar. Kao kriterijum za investiranje raspoloživih sredstava korišteni su visina ponuđene kamate, te iznos poslovne aktive banke.

Tabela 2 Pregled investiranih sredstava po bankama na 31.12.2008. godine

Banka	Privatizacija	Sukcesija	JRT	Posebne namjene	Ukupno	Učešće pojedinih banaka u ukupno investiranim sredstvima
UniCredit bank a.d. B. Luka	88.012.350	0	7.423.561	0	95.435.911	8,83%
NLB Razvojna banka a.d. B. Luka	216,520,450	0	3,000,000	0	219,520,450	20.32%
Nova banka a.d. Bijeljina	204,158,308	0	23,283,519	1,800,000	229,241,827	21.22%
Bobar banka a.d. Bijeljina	37,569,943	0	2,160,000	8,050,000	47,779,943	4.42%
Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka	31,645,808	0	19,910,000	2,000,000	53,555,808	4.96%
HYPO ALPE-ADRIA BANK a.d. Banja Luka	255,645,923	0	0	0	255,645,923	23.67%
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	29,338,426	0	3,850,000	0	33,188,426	3.07%
Volksbank a.d. Banja Luka	106,944,931	0	0	4,600,000	111,544,931	10.33%
Pavlović International banka a.d. Slobomir-Bijeljina	12,734,980	0	5,600,000	2,900,000	21,234,980	1.97%
IEFK banka a.d. Banja Luka	0	0	3,000,000	7,600,000	10,600,000	0.98%
UniCredit bank d.d. Mostar	0	0	500.000	2.000.000	2.500.000	0,23%
Ukupno:	982,571,118	0	68,727,080	28,950,000	1,080,248,198	100.00%

Na narednom Grafikonu je prikazano procentualno učešće pojedinih banaka u ukupno investiranim sredstvima na dan 31.12.2008. godine.

Učešće pojedinih banaka u ukupno investiranim sredstvima



Grafikon broj 3.

Javna sredstva su investirana po prosječnoj kamatnoj stopi od:

- 2,59% za sredstva oročena preko noći,
- 2,63% na period od 7 dana,
- 3,38% na period do 90 dana,
- 4,09% na period do 180 dana i
- 4,99% na period duži od 180 dana.

Imajući u vidu naprijed navedeno može se zaključiti da su Ministarstvo finansija kao i opštine/gradovi, te vanbudžetski fondovi investirali svoja raspoloživa sredstva pod povoljnim uslovima, s obzirom na prosječne kamatne stope na oročena sredstva u toku 2008. godine u Bosni i Hercegovini. Naime, kamatne stope su se kretale između 2,95% i 3,72% za sredstva oročena u konvertibilnim markama, dok su se za sredstva oročena u KM sa valutnom klauzulom kamate kretale od 2,41% do 5,53%¹.

1.2. Ostvareni prihodi na investirana javna sredstva u periodu od 01.01.-31.12.2008.godine

Ukupno ostvareni prihodi po osnovu investiranih javnih sredstava u 2008. godini iznose **43.071.583 KM.**

¹ Ovi podaci su uzeti sa stranice CBBiH. Kretanje pasivne kamatne stope prikazano je na godišnjem nivou po mjesecima. Podaci koje je objavila CBBiH sačinjeni su na osnovu prikupljenih podataka koje je dobila od komercijalnih banaka sa teritorije BiH. Nije precizirana ročnost depozita na koje se navedena prosječna kamatna stopa odnosi

Ministarstvo finansija ostvarilo je prihod po navedenom osnovu u iznosu od **41.528.903 KM**, ili **96,42 %**, od ukupno ostvarenih prihoda.

Opštine/gradovi i fondovi ostvarili su prihod u iznosu od **1.542.680 KM** ili **3,58%** od ukupno ostvarenih prihoda, od čega opštine/gradovi **602.989 KM**, a fondovi **939.691 KM**.

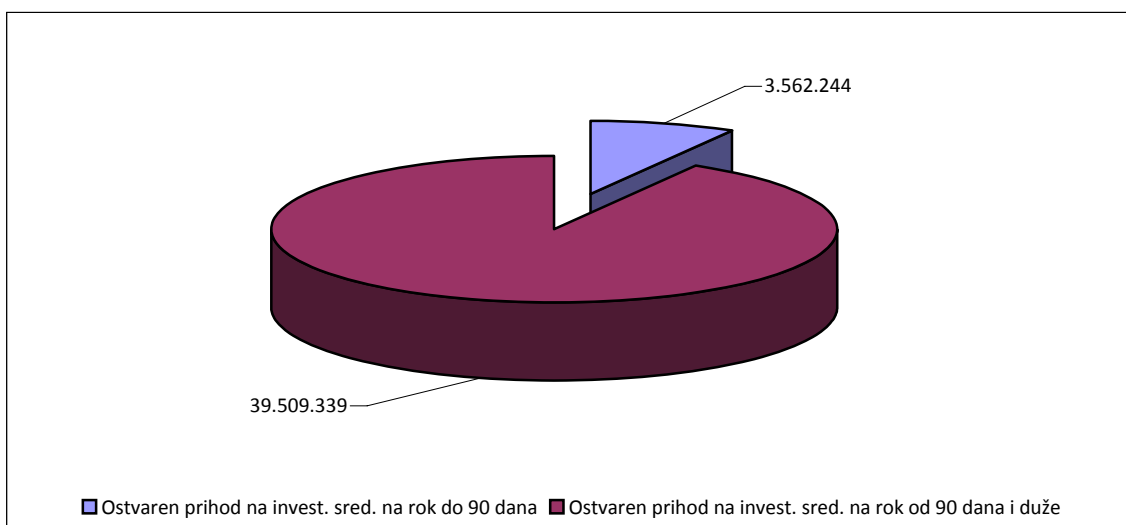
Prihod ostvaren po osnovu investiranih sredstva na rok **do 90 dana** iznosi **3.562.244 KM** i to:

- | | |
|--|--------------|
| - sredstva posebnih namjena – privatizacija, sukcesija,
te ostala sredstva posebnih namjena | 2.965.451 KM |
| - sredstva JRT i drugih poslovnih računa | 596.793 KM |

Prihod ostvaren po osnovu investiranih sredstava na period **od 90 i više dana** iznosi **39.509.339 KM** i to:

- | | |
|--|---------------|
| - sredstva posebnih namjena – privatizacija, sukcesija,
te ostala sredstva posebnih namjena | 35.742.783 KM |
| - sredstva JRT i drugih poslovnih računa | 3.766.556 KM |

Struktura prihoda prema roku na koji su sredstva investirana

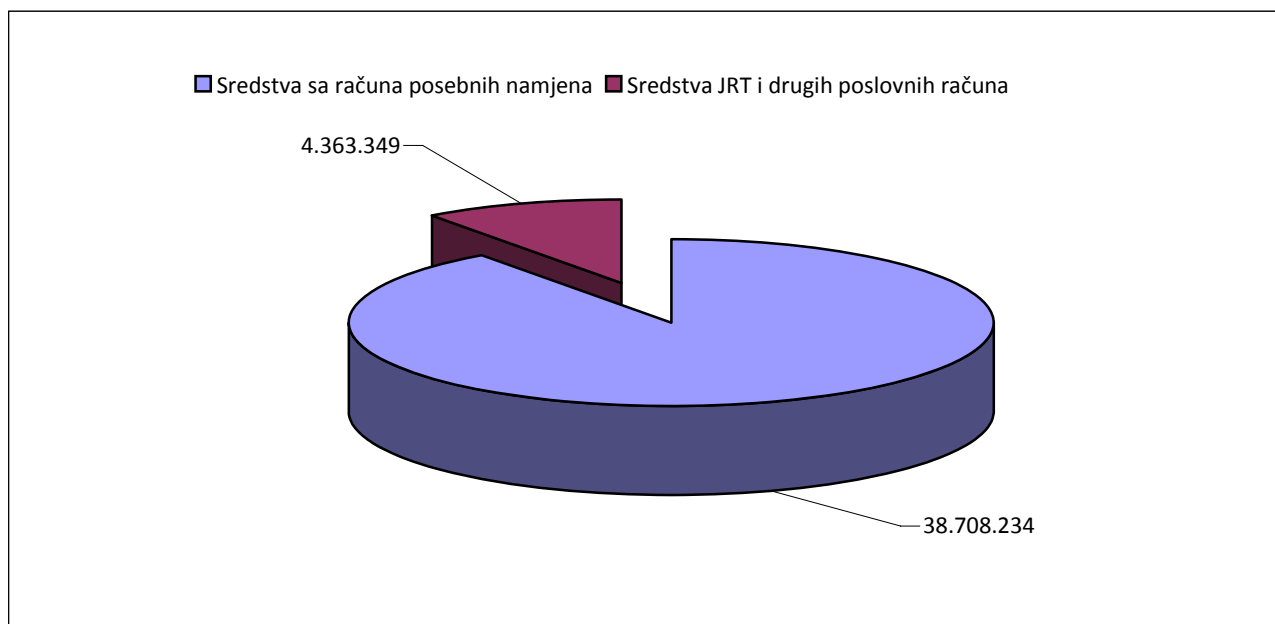


Grafikon broj 4.

U toku 2008. godine, od ukupno ostvarenih prihoda, 37.255.070,30 KM se odnosi na kamatu ostvarenu investiranjem sredstava od prodaje državnog kapitala.

U narednom grafikonu je prikazano učešće prihoda ostvarenih investiranjem sredstava sa računa posebnih namjena u ukupno ostvarenim prihodima od investiranja u 2008. godini.

Učešće prihoda ostvarenih investiranjem sredstava sa računa posebnih namjena u ukupno ostvarenim prihodima u 2008. godini.



Grafikon broj 5.

U tabeli broj 3 je prikazano učešće prihoda po osnovu kamata ostvarenih investiranjem javnih sredstava po bankama.

Tabela 3 Pregled ostvarenih prihoda od kamata po bankama u 2008. godini

BANKA	Prihod od kamate ostvaren u 2008.godini	Učešće pojedinih banaka u ukupnom prihodu po osnovu kamata ostvarenih u 2008.god.
UniCredit bank a.d Banja Luka	3.548.751	8,25%
NLB Razvojna banka a.d.Banja Luka	9,123,068	21.18%
Nova banka a.d.Banja Luka	10,446,575	24.25%
Bobar banka a.d.Bijeljina	1,840,529	4.27%
Balkan Investment banka a.d.Banja Luka	2,178,144	5.06%
Hypo Alpe Adria banka a.d. Banja Luka	9,619,469	22.33%
Komercijalna banka a.d.Banja Luka	1,181,872	2.74%
Volksbank a.d.Banja Luka	3,908,048	9.07%
Pavlović International banka a.d.Slobomir Bijeljina	720,467	1.67%

IEFK banka a.d.Banja Luka	447,774	1.04%
UniCredit bank d.d Mostar	56.887	0,13%
UKUPNO	43,071,583	100.00%

1.3. Plasirana sredstva i ostvareni prihod u periodu 01.01.-31.12.2008. godine

Opštine, gradovi i fondovi su tokom 2008. godine sredstva posebnih namjena plasirali u više banaka. Prosječno plasirana javna sredstva u 2008. godini iznosila su **2.403.000 KM** i po osnovu njih je ostvaren prihod od **24.510 KM**.

Tabela 4 Pregled plasiranih sredstava i ostvarenih prihoda u 2008.godini

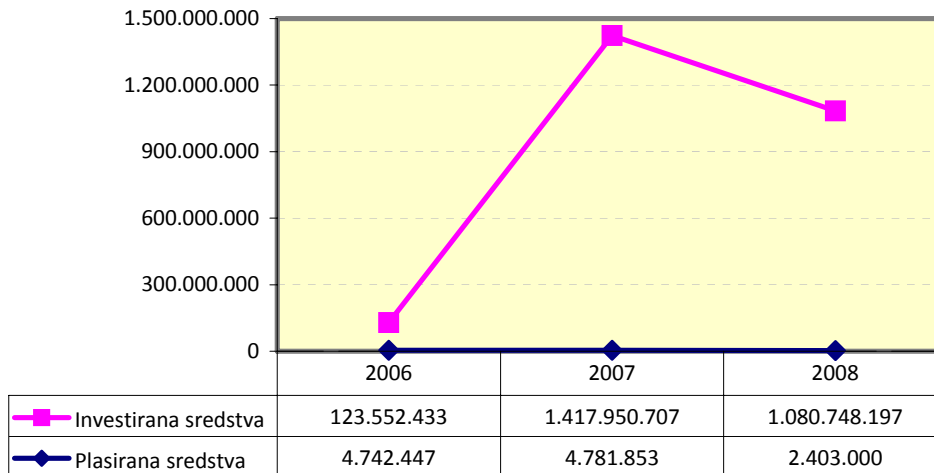
R/b	Mjesec	Institucija koja investira	Iznos deponovanih sredstava			Ostvaren prihod
			JRT/drugi poslovni računi	Sred.posebnih namjena	Sred.pos.namjena /privat.	
1	Januar-decembar	Ministarstvo finansija	-		-	-
		Gradovi/opštine	-	2,403,000		2,403,000
		Fondovi	-		-	-
Ukupan prihod od kamate						24,510

2. Uporedni pokazatelji investiranja javnih sredstava tokom protekle tri godine

2.1. Ukupno investirana i plasirana sredstva

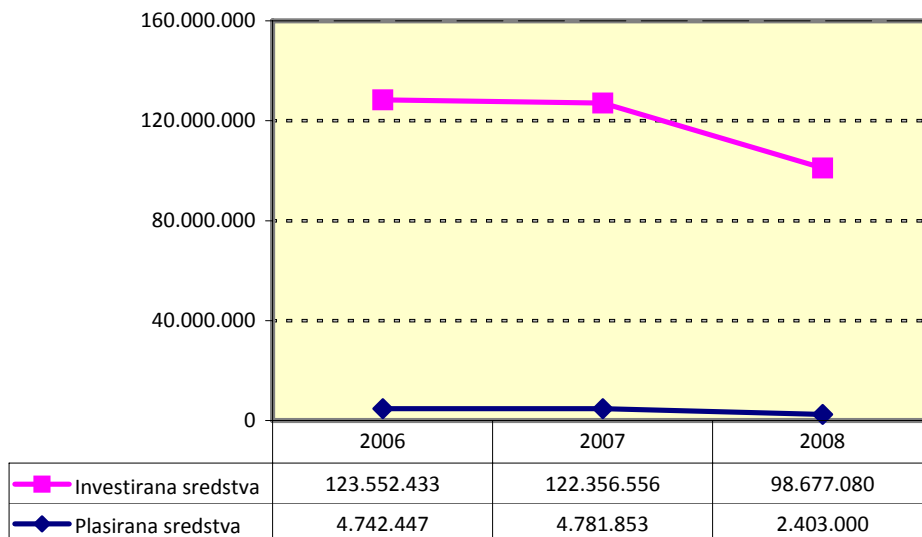
Ukupno plasirana i investirana javna sredstva na dan 31.12.2006., 31.12.2007. i 31.12.2008. godine iznosila su:

- u 2006. godini - 107.550.487 KM
- u 2007. godini - 1.422.732.560 KM
- u 2008. godini - 1.083.151.197 KM



Grafikon broj 6.

Pad u nivou ukupno investiranih sredstava u odnosu na 2007. godinu je u najvećem dijelu posljedica realizacije Razvojnog programa RS tokom 2008. godine. Ukoliko bi, radi uporedivosti podataka, iz ukupnog iznosa investiranih i plasiranih sredstava u 2007. i 2008. godini isključili sredstva ostvarena prodajom državnog kapitala Telekoma RS i preduzeća iz oblasti naftne industrije RS, trend investiranja sredstava u posmatrane tri godine bi izgledao kao na Grafikonu br. 7.

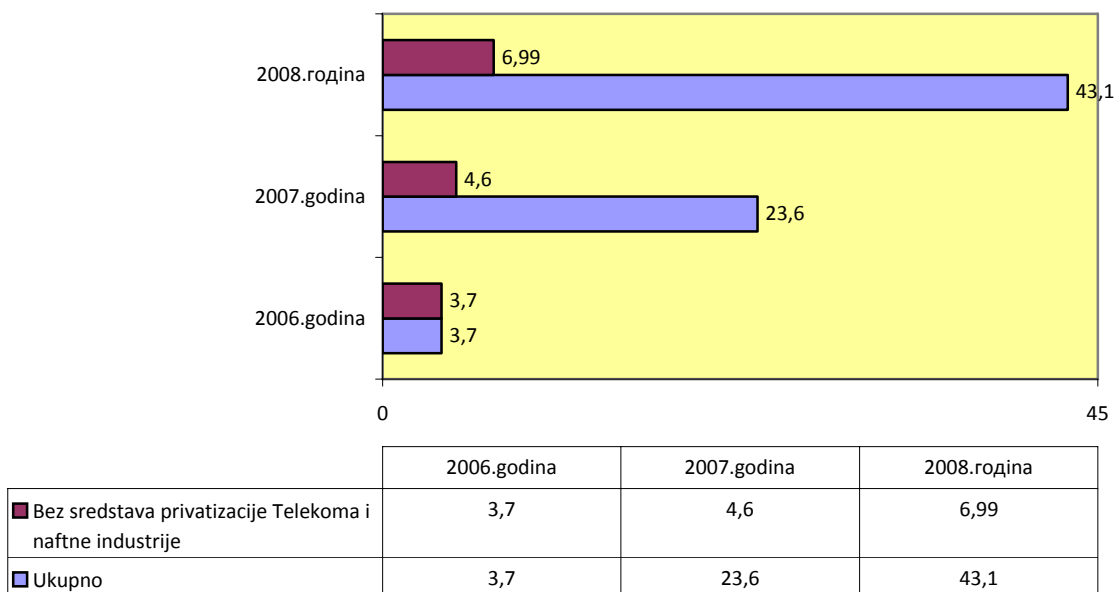


Grafikon broj 7.

2.2 Ostvareni prihodi

U narednom grafikonu prikazani su prihodi ostvareni po osnovu investiranih i plasiranih sredstava u 2006., 2007. i 2008. godini.

Kamata ostvarena po osnovu investiranja sredstava u periodu od 2006. do 2008. godine

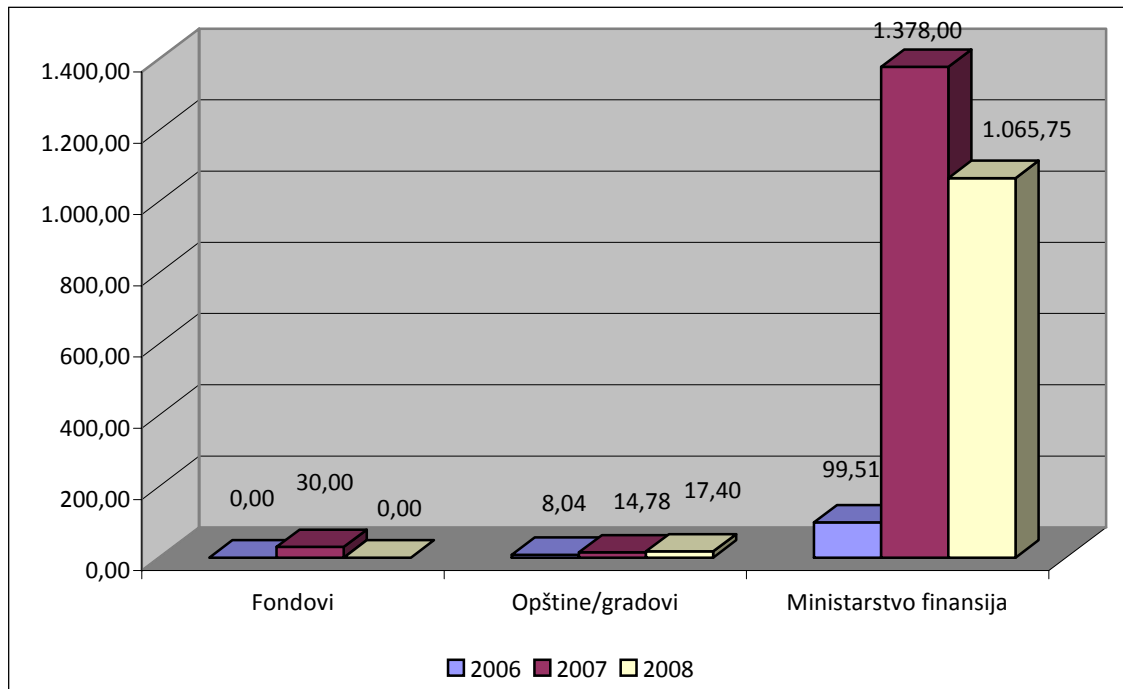


Grafikon broj 8.

Ukoliko isključimo prihode po osnovu kamate ostvarene investiranjem sredstava posebnih namjena – sredstva od privatizacije Telekoma RS i preduzeća iz oblasti naftne industrije RS, prihodi po osnovu investiranja iz godine u godinu upućuju na stabilan rast, jer su prihodi, bez pomenutih, u 2006. godini iznosili 3,7 miliona KM, u 2007. godini 4,63 miliona KM, a u 2008. godini 6,99 miliona KM.

2.3. Investiranje po pojedinim investitorima

Vidljivo je da opštine/gradovi i vanbudžetski fondovi javna sredstva investiraju u manjoj mjeri u odnosu na Ministarstvo finansija, odnosno raspoložu sa značajno manje slobodnih sredstava. Međutim, iz Grafikona broj 9. je vidljivo i to da investiranje opština/gradova bilježi trend rasta iz godine u godinu.



Grafikon broj 9.

2.4. Investiranje prema izvorima sredstava

Tabela 5 Pregled investiranih i plasiranih sredstava prema izvoru u periodu 2006. - 2008. godina

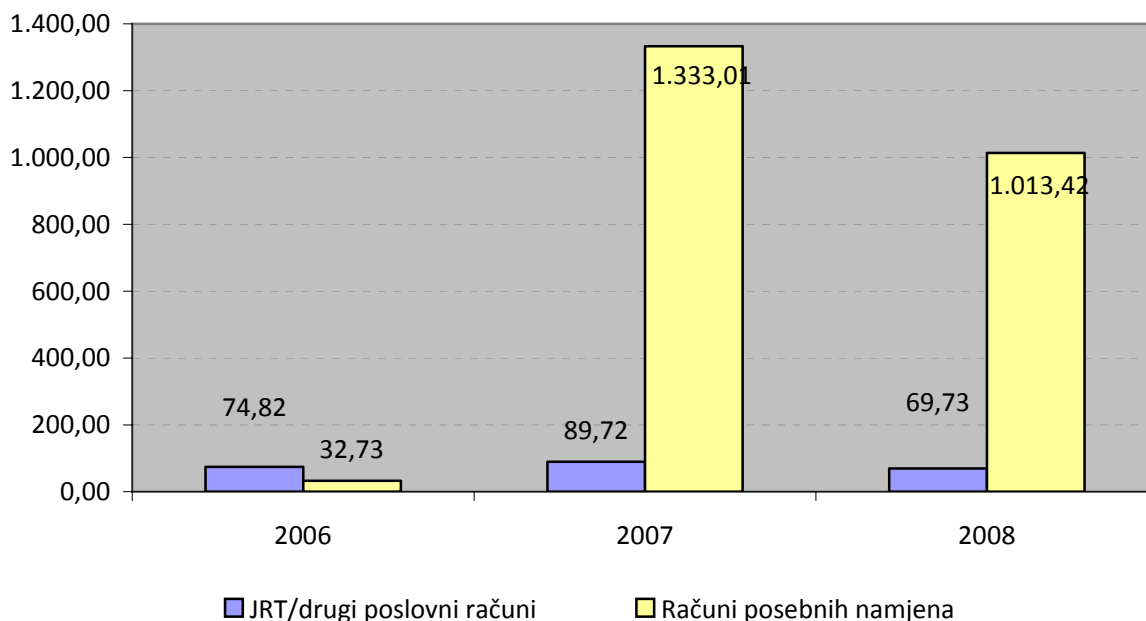
Investirana i plasirana javna sredstva	2006.	2007.	2008.
JRT/drugi poslovni računi opština/gradova/fondova	74.819.442	89.722.026	69.727.080
Sredstva posebnih namjena(sukc.,privatizacija)	32.731.045	1.333.010.534	1.013.424.117
Ukupno:	107.550.487	1.422.732.560	1.083.151.197

Prema prethodnom tabelarnom prikazu vidljivo je da su u 2006. godini, u većoj mjeri investirana sredstva sa JRT i drugih poslovnih računa, u odnosu na investirana javna sredstva sredstva posebnih namjena, tj. sredstva od prodaje državnog kapitala preduzeća i banaka, te sredstva od sukcesije imovine bivše SFRJ.

Međutim, u 2007. godini prilivom sredstava od prodaje državnog kapitala u preduzećima Telekom RS i preduzećima iz oblasti naftne industrije Republike Srpske, te investiranjem pomenutih sredstava struktura investiranja se mijenja, pa se znatno veći dio investiranih sredstava odnosi na sredstva posebnih namjena (93,69%). Taj odnos investiranih sredstava se, u gotovo istom procentu (93,56%), zadržao i u 2008. godini.

u mil KM

Struktura ukupno investiranih i plasiranih sredstava s obzirom na izvor u periodu od 2006. do 2008. godine



Grafikon broj 10.

Rezime

- Raspolaganje javnim sredstvima je vršeno u skladu sa relevantnim zakonskim propisima - Zakon o investiranju javnih sredstava ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 97/04), Pravilnik o politici investiranja u 2008. godini ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 19/08)
- Iz viškova tekuće likvidnosti investirano je **1.080.748.197 KM** na dan 31.12.2008. godine, od čega je **1.065.748.197 KM** ili 98,61% investiralo Ministarstvo finansija, a **15.000.000 KM** ili 1,39% opštine/gradovi.
- Strukturu investiranih sredstava s obzirom na izvor istih čine sredstva sa računa posebnih namjena u iznosu od 1.011.021.117 KM (93,56%) i sredstva sa JRT i drugih poslovnih računa u iznosu od 69.727.080 KM, odnosno 6,44%.
- Učešće sredstava ostvarenih privatizacijom državnog kapitala u ukupnoj sumi investiranih sredstava iznosi 982.071.117 KM ili 91%.
- Sredstva su investirana kod 10 banaka sa sjedištem u Republici Srpskoj, te kod UniCredit bank d.d. Mostar.
- Ukupan prihod po osnovu investiranja sredstava u toku 2008. godine iznosi **43.071.583 KM**, od čega prihod od investiranja Ministarstva finansija iznosi **41.528.903 KM**, opštine/gradovi su ostvarili 602.989 KM, a vanbudžetski fondovi 939.691 KM.
- Sredstva Ministarstva finansija su investirana po prosječnoj kamatnoj stopi od:
 - 2,59% za sredstva oročena preko noći,
 - 2,63% na 7 dana,
 - na period do 90 dana 3,38%,
 - na period do 180 dana 4,09% i
 - na rok od godinu i više dana 4,99%.
- Prosječno ostvarena kamatna stopa na ukupna sredstva Ministarstva finansija investirana tokom 2008. godine u prosječnom iznosu od **1.277.799.299 KM** iznosi **3,30%**.
- Vanbudžetski fondovi su tokom 2008. godine investirali prosječan iznos od **25.000.000 KM**, uz kamatnu stopu od **4,70%**, dok su opštine/gradovi svoja slobodna sredstva u prosječnom iznosu od **13.820.833 KM** investirali po prosječnoj kamatnoj stopi od **4,15%**.
- Na osnovu navedenih prosječnih kamatnih stopa, te učešća pojedinih investitora u ukupno investiranim sredstvima u 2008. godini, dolazimo do **prosječne kamatne stope na ukupno investirana sredstva koja iznosi 3,33%**.

- Prosječno plasirana sredstva posebnih namjena opština/gradova iznosila su 4.781.853 KM.
- Prihod ostvaren po osnovu plasiranja sredstava opština/gradova iznosi 20.640 KM.